gemeente Westervoort

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201685837 Zaaknummer: Z/25/132648

Portefeuillehouder(s): A.J. (Arend) van Hout

Voor vragen
Naam: S.R.J. (Sander) Geertsen
Telefoon: 06-15040936
E-mail: s.geertsen@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad.

Onderwerp: Stand van zaken huisvestingsdossiers vluchtelingen en statushouders (2025-Q1)

Aanleiding voor deze kennisgeving
Op 29 oktober 2024 informeerden wij u voor het laatst schriftelijk over de stand van zaken huisvestingsdossiers vluchtelingen en statushouders[1]. Met name gezien de ontwikkelingen rondom de inwonerraadpleging, de oproep locaties vluchtelingenopvang, het verdeelbesluit van minister Faber-van de Klashorst en de reactie van de Commissaris van de Koning hierop is een nieuwe update op zijn plaats.

Relevant beleidskader
Vreemdelingenwet, Huisvestingswet, Wet inburgering, Spreidingswet, Tijdelijke wet Oekraïne.

Inhoud van mededeling

Vooraf
Zoals bekend wil het kabinet regels om ervoor te zorgen dat er minder vluchtelingen naar ons land komen. Die zijn er voorlopig nog niet. Tot die tijd werken wij in de Regio Arnhem[2] met andere gemeenten, provincie Gelderland en COA aan de realisatie van de opgaven voor opvang en huisvesting.

Inwonerraadpleging
Het is onze plicht om te zorgen voor een goede opvang van mensen die bescherming zoeken. Hierom hebben wij onze inwoners en vluchtelingen gevraagd hoe zij samen willen leven. In de periode van 4 november tot en met 1 december 2024 stond hiervoor een online inwonerraadpleging open. Opvallende uitkomst is dat zowel inwoners met een (licht) negatieve, neutrale als ook (licht) positieve houding ten opzichte van vluchtelingenopvang dezelfde prioriteiten stellen. Iedereen vindt het meest belangrijk, dat vluchtelingen de Nederlandse taal en cultuur leren. Deze uitkomst bevestigt dat we met ons huidige integratiebeleid goed op weg zijn. Zie voor de onderzoeksresultaten bijlagen 1 en 2.

[1] Ons documentnummer Z/24/129033/201675552.
[2] De Regio Arnhem is een van de zeven subregio's van de Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT) in Gelderland. Onze subregio omvat de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar.

Onderaan deze kennisgeving gaan we onder het kopje ‘’Verdere informatie’’ uitgebreider in op de resultaten van de inwonersraadpleging.

Oproep locaties vluchtelingenopvang

Als laatste vraag in onze raadpleging vroegen we inwoners naar mogelijke locaties voor vluchtelingenopvang en huisvesting voor statushouders. De oproep is ook op onze sociale media gedeeld. Dit leidde met name binnen de groep met een (licht) negatieve houding tot kritische feedback. Op de sociale media is deze groep erg aanwezig. Uit de inwonerraadpleging blijkt dat deze groep in de minderheid is. Ook vroegen wij verenigingen en ondernemers, onder meer in de vastgoedbranche, om hulp. Helaas heeft dit geen nieuwe locaties opgeleverd.

Verdeelbesluit

Bij de vorige kennisgeving ontving u het regionale plan van aanpak. Dit is opgenomen in het Plan Asielopvang Gelderland 2025 - 2026. De Commissaris van de Koning heeft dit Gelderse plan op 31 oktober aan de minister van Asiel en Migratie gestuurd. Vervolgens heeft minister Faber-van de Klashorst op 20 december 2024 een verdeelbesluit genomen (zie bijlagen 3 en 4). Daarin is voor Gelderland en dus ook voor de Regio Arnhem en daarmee de Liemers een andere verdeling opgenomen dan in het Capaciteitsbesluit van begin 2024 stond. Binnen de Provinciale Regie Tafel Migratie en Integratie is afgesproken om de regionale plannen als uitgangspunt voor de realisatie te blijven hanteren. De Commissaris van de Koning heeft hier inmiddels een brief over aan de minister gestuurd (zie bijlage 5). Concreet betekent dit voor de Liemerse gemeenten dat we nadrukkelijker moeten uitstralen dat we gezamenlijk de taakstellingen van de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar gemeenschappelijk gaan invullen. Dit wordt dan ook meegenomen in de gezamenlijke langetermijnvisie voor vluchtelingenopvang en huisvesting voor statushouders.

Voortgangsinformatie

De informatie uit deze kennisgeving komt uit het dashboard van het PRT Gelderland, dat op 3 maart 2025 binnen de Regio Arnhem besproken is. Onze regio blijft inzetten op:
1. Opvang Asielzoekers
2. Opvang Oekraïense Ontheemden
3. Huisvesting Statushouders

1. Opvang Asielzoekers

Vanwege het recente verdeelbesluit moeten wij in de Liemers 19 extra asielopvangplekken tot februari 2026 realiseren. Tegen die tijd komt er een nieuw capaciteitsbesluit en verdeelbesluit, tenzij de Spreidingswet dan al is ingetrokken.

	Inwoners 1-1-2024 (CBS)		Asiel, taakstelling per 1-1-2025 (capaciteitsbesluit)	Gerealiseerd per 1-1-2025	Percentage af		Asiel, taakstelling per 1-7-2025 (verdeelbesluit)	Gerealiseerd per 1-1-2025	Percentage af	
Doesburg	11.079		51	0	0%		14	0	0%	
Duiven	24.872		144	270	188%		270	270	100%	
Westervoort	15.152		80	0	0%		21	0	0%	
Zevenaar	45.041		238	227	95%		227	227	100%	
De Liemers	85.065		513	497	**97%**		532	497	**93%**	19 extra

De Commissaris van de Koning heeft namens de PRT Gelderland de minister laten weten dat het opvangen van vluchtelingen om een gezamenlijke inspanning en solidariteit vraagt. Het regionale plan asielopvang geldt daarbij als uitgangspunt. Daarnaast blijven wij van mening dat de opeenstapeling van de taakstellingen in de huisvesting van vluchtelingen zo goed als niet uitvoerbaar is binnen de Westervoortse context.

2. Opvang Oekraïners

Per 1 juli 2025 gaat de landelijke taakstelling van 120.000 naar 109.000 opvangplekken terug[3]. De gemeente Westervoort levert dan bij een ongewijzigd aanbod 124% (lees: 141 opvangplekken) van haar taakstelling. Dit was 113% per 1 januari 2025. Op Liemers niveau is de inspanningsverplichting met 78 opvangplekken verlaagd.

Wij voldoen op dit moment dus ruim aan de taakstelling voor opvang van mensen uit Oekraïne. Helaas blijven de locaties tijdelijk en leverde de oproep ‘’locaties voor vluchtelingen’’ geen nieuwe locaties op. Dit stelt ons voor een uitdaging die we willen meenemen in onze duurzame visie op vluchtelingenopvang en huisvesting van statushouders. Deze stellen wij in samenwerking met de gemeente Doesburg, Duiven en Zevenaar op. We krijgen daarbij ondersteuning van De Thuisgevers en de provincie Gelderland.

Uiteraard is daarin ook aandacht voor de financiering van de opvangbehoefte die in elk geval tot 4 maart 2026 (looptijd Europese Richtlijn Tijdelijke Bescherming) loopt. Wat er na die datum gebeurt is nog niet duidelijk. Wij hopen u hierover aan het eind van het tweede kwartaal nader te kunnen informeren.

Per 1 januari 2025 is het normbedrag verlaagd naar € 44,- per opvangplek per dag voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners. Zoals eerder opgemerkt wordt indien het resultaat voor 2025 negatief uitvalt dit via de SiSa verantwoording in 2026 aan de gemeente terugbetaald. Voor 2024 verwachten wij en positief saldo van circa € 729.000,-.

3. Huisvesting Statushouders

Hier hebben we geen nieuws over te melden ten opzichte van de vorige kennisgeving.
De gemeente Westervoort heeft een taakstelling van 15 statushouders voor de eerste helft 2025. Onze verwachting is dat we de taakstelling in 2025 wederom gaan halen.

Westervoort, 11 maart 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort

M. (Maureen) Sluiter MA	drs. A.J. (Arend) van Hout
secretaris	*burgemeester*

[3] Hierbinnen bedraagt de resultaatsverplichting 70 opvangplekken, de rest (44) betreft een cumulatieve inspanningsverplichting.

Bijlagen:

Registratienummer:	*Omschrijving:*
1. 201685835	Totaalrapport online raadpleging ‘’Samenleven met vluchtelingen’’ (Populytics)
2. 201687116	Eindrapport fysieke raadpleging ‘’Samen verder, en hoe’’ (Bureau AM)
3. 201685789	Verdeelbesluit voor Gelderland d.d. 20 december 2024
4. 201685788	Aanbiedingsbrief verdeelbesluit d.d. 20 december 2024
5. 201685790	Reactie Commissaris van de Koning op Verdeelbesluit (d.d. 23 januari 2025)

Verdere informatie:

1. Resultaten Participatieve Waarde Evaluatie ‘’Samen verder, en hoe?’’

Inleiding
Mensen vluchten wereldwijd voor honger, geweld of oorlog. Elk jaar kloppen vluchtelingen in Nederland aan voor onderdak en een veilig thuis. De gemeenten hebben van het Rijk hierin een taak gekregen. In de gemeente Zevenaar worden ook vluchtelingen opgevangen en gehuisvest. De opvang en huisvesting van vluchtelingen hebben gevolgen voor onze inwoners en onderwijs, gezondheidszorg en werkgelegenheid. In november 2024 is er een onderzoek gehouden, ook wel een inwonerraadpleging genoemd. Hierin stond de volgende vraag centraal: ‘Wat vindt u belangrijk bij het samenleven met vluchtelingen?’ Het college informeert u graag over de resultaten.

Kernboodschap
Het college ziet het als zijn verantwoordelijkheid om mensen die vluchten en bescherming zoeken, een veilig onderdak te bieden. In november 2024 hebben wij samen met de gemeenten Duiven en Westervoort onderzocht hoe onze inwoners en vluchtelingen met elkaar samen willen leven. En wat zij hierin belangrijk vinden.

In november 2024 is een online inwonerraadpleging en een fysieke raadpleging gehouden. Een opvallende uitkomst is dat zowel inwoners met een (licht) negatieve, neutrale als ook (licht) positieve houding ten opzichte van vluchtelingenopvang dezelfde prioriteiten hebben. Iedereen vindt het belangrijk dat:

- Vluchtelingen de Nederlandse taal en cultuur leren;
- vluchtelingen werken of een opleiding volgen om aan het werk te komen;
- iedereen zich op of om een opvanglocatie veilig voelt.

De uitkomsten gebruiken wij om ons beleid en aanpak te evalueren en waar nodig te verbeteren.

Inhoudelijke boodschap
De gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar werken samen aan de opvang en huisvesting van vluchtelingen. De gemeenten hebben in november 2024 een inwonerraadpleging gehouden om te achterhalen wat inwoners en vluchtelingen belangrijk vinden bij het samenleven. We gebruiken de resultaten om onze aanpak te evalueren en verbeteren.

Werkwijze
Het (online) onderzoek is uitgevoerd door Populytics. De fysieke raadpleging door Bureau AM. De raadpleging gaat niet over de vraag óf we vluchtelingen moeten opvangen maar over wat belangrijk is bij samenleven. Het is gebaseerd op een methode waarin inwoners op de stoel van de bestuurder of beleidsmaker zitten en 50 punten moet verdelen over 10 stellingen. Aan elke stelling zit een aantal beperkingen, zoals bestaande wet- en regelgeving.

Met deze methode krijgen inwoners inzicht in de complexiteit van het keuzeproces. De resultaten uit deze raadpleging geven ons een betere onderbouwing voor ons beleid en aanpak.

Aan ongeveer 27.000 huishoudens van de drie gemeenten is een kaart gestuurd met de vraag of zij mee wilden doen. Daarnaast stond de raadpleging ook open voor de mening van inwoners die geen kaart gekregen hebben. We hadden specifiek aandacht voor een aantal doelgroepen die niet snel meedoen met zo'n onderzoek. We gingen daarom apart in gesprek met asielzoekers, Oekraïense vluchtelingen, jongeren en laaggeletterden.

In totaal deden 1476 inwoners uit de Liemers mee op basis van de persoonlijke uitnodiging en 1086 op eigen initiatief. Hiervan deden 569 inwoners uit Westervoort mee. Dit is 4,4% van het totaal aantal inwoners vanaf 16 jaar. De uitkomsten zijn daarmee representatief en betrouwbaar voor de drie gemeenten als geheel en individueel. De deelnemers beoordelen het onderzoek gemiddeld met een 6,9.

Resultaten

De raadpleging start met de vraag of men positief of negatief staat ten opzichte van vluchtelingenopvang. Deze houding is meegenomen in het bepalen van de meest belangrijke waarden of uitgangspunten. Hieruit wordt duidelijk dat 45,3% van de inwoners in Westervoort een (licht) positieve, 15% een neutrale en 39,7% (licht) negatieve houding hebben. Dit wijkt niet significant af van de andere twee gemeenten en ook niet van het landelijk gemiddelde.

Hierna volgt het keuzeproces van de tien stellingen of prioriteiten. De deelnemers vinden bijna allemaal dezelfde onderwerpen belangrijk. Wel verschillen de argumenten. Zij hebben dezelfde prioriteiten, los van hun houding tegenover vluchtelingen, namelijk:

- Vluchtelingen de Nederlandse taal en cultuur leren;
- vluchtelingen werken of een opleiding volgen om aan werk te komen;
- iedereen zich in en rond een opvanglocatie veilig voelt.

Bijna 80% van de deelnemers vindt dat goed samenleven van twee kanten moet komen. Zowel inwoners als vluchtelingen vinden dat er van beide kanten geïnvesteerd moet worden in onderling contact. Een meerderheid van inwoners (60%) vindt dat vluchtelingen zich welkom moeten voelen.

Een verschil van inzicht tussen de groepen met een positieve of negatieve houding ontstaat bij de prioriteiten dat:

- Inwoners extra geïnformeerd worden over de komst en opvang van vluchtelingen;
- er meer woningen komen voor alle inwoners, ook voor vluchtelingen.

Voor inwoners met een (licht) negatieve houding is extra informeren belangrijk omdat zij dit zien als een moment waarop zij hun mening beter kenbaar kunnen maken. Voor de stelling over meer woningen geldt dat inwoners met een (licht) negatieve houding vinden dat autochtone inwoners voorrang moeten krijgen bij het toewijzen van (sociale) huurwoningen. Voor inwoners met een (licht) positieve houding geldt dat het evenwichtiger verdeeld moet worden.

Conclusie
Inwoners uit de Liemers en vluchtelingen zijn het vaak eens over wat er nodig is om goed samen te leven. Dit sluit aan bij wat wij als gemeenten belangrijk vinden. De uitkomsten van de PWE-raadpleging bevestigen dat. Onze aanpak hiervoor richt zich op taal, werk, integratie en acceptatie in de samenleving. De komende tijd gebruiken we de resultaten om onze plannen te maken en te verbeteren. Zo werken we aan beter beleid voor de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders in de Liemers.

Communicatie en vervolgproces
U krijgt binnenkort een uitnodiging voor een gezamenlijke beeldvormende raadsbijeenkomst met de andere gemeenten. Tijdens deze bijeenkomst gaan we verder in gesprek over de resultaten van deze raadpleging en het vervolg.

We informeren via verschillende communicatiekanalen de inwoners en deelnemers over de resultaten van de raadpleging en het vervolg. Ook is er een projectpagina op www.westervoort.nl. Deze wordt aangevuld met actuele informatie.

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 17-03-2025 12:28 CET
Document ID:
d060e484-c554-40b0-8711-e90674099571